

## ПОДЯКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕТИКЕТУ АНГЛОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ

Бикова А. В., студ. гр. ПР-92,  
Баранова С. В., канд. філол. наук, доц. СумДУ

Міжкультурне спілкування є процесом комунікативної взаємодії між індивідами – носіями різних культур, які мають свій мовний код, конвенції поведінки, ціннісні установки, звичаї та традиції.

Комунікативна поведінка носіїв тієї чи іншої мови не може не бути культурно-специфічною. Ця поведінка регулюється національними нормами і традиціями, в основі яких лежать глибокі історичні корені.

Саме в етикеті і правилах поведінки, які є найважливішими елементами культури та регуляторами суспільного життя, відображений соціальний устрій будь-якої країни. Крім того, в етикеті закріплені норми пристойності і форми ввічливості, у тому числі й мовленнєвої.

Категорія ввічливості являє собою своєрідний інструмент, що дозволяє простежити логіку поведінки представників різних етнокультур. Відмінності у використанні стратегій увічливості відображаються в особливостях основних рис комунікації, які формують комунікативний етностиль.

Стереотипна поведінка британця відзначається такими особливостями: зовні не проявляти емоцій, триматися найкращим чином у будь-якій ситуації, не бути прямолінійним та негативним, уникаючи тривалих пауз.

Серед типових правил мовного етикету важливе місце займають висловлювання подяки, які носії англійської мови засвоюють та використовують ще в ранньому віці на рівні підсвідомості. Це додає міжособистісному спілкуванню відчуття взаємоповаги, тепла, доброзичливості й, відповідно, має "особистісно-розвиваючий ефект". І навпаки, невміння вчасно виразити подяку може порушити спілкування, негативно вплинути на взаємовідносини співрозмовників.

Для англійців подяка служить засобом демонстрації взаємної поваги у сфері обслуговування, на роботі, в сім'ї, при спілкуванні з друзями.

Мовний акт подяки є не менш важливим для англійської комунікативної культури, ніж акт привітання. Однак, у порівнянні з привітанням, мовленнєва подія вираження подяки виявляється складно організованим процесом і має високий ступінь контекстуальної та мовної варіативності, що зумовлюється багатьма чинниками.

Англійці акцентують увагу на стратегіях позитивної ввічливості, виявляють підвищену зацікавленість до адресата, демонструють прихильність і явну ввічливість до них.

Перебільшення при вираженні оцінок в англійській комунікативній культурі – досить повсякденне явище. Для її представників характерне часте, багаторазове застосування оцінних реплік у найрізноманітніших комунікативних ситуаціях.

Тому комунікативна поведінка англійців, для яких стратегія перебільшення є однією з найважливіших, ставить під сумнів щирість у комунікації. Дана особливість служить причиною того, що представники багатьох культур, у тому числі й українські, оцінюють його як нещире, сумніваючись у тому, що англійські співрозмовники дійсно відчують те, що говорять.

Прагматична мета посилення висловлювання зводиться до повсякденного для англійської комунікативної культури явища: продемонструвати повагу до адресатів, у силу чого для представників англійської комунікативної культури неважливий реальний ступінь щирості компліментів. У фатичній комунікації для них на першому місці стоїть бажання зробити приємне співрозмовникам, надати їм комунікативну підтримку або зробити їм комунікативний подарунок.

1. Григоренко І. В. Принципи ввічливості у сучасному англомовному дискурсі. Позитивна та негативна ввічливість. [Електронний ресурс]/ Режим доступу: [www.weblancer.net/download/portfolio/521113/521113.doc](http://www.weblancer.net/download/portfolio/521113/521113.doc).
2. Ларина Т. В. Категорія ввічливості в англійській і російській комунікативних культурах / Т. В. Ларина. – М.: Изд-во РУДН 2003. – 98 с.
3. Формановская Н. И. Русский речевого этикет: лингвистический и методический аспекты/ Н. И. Формановская. – М.: Рус.яз., 1982. – 125с.

Бикова, А.В. Подяка як елемент етикету англомовного спілкування [Текст] / А.В. Бикова, С.В. Баранова // Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства : матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, м. Суми, 19-20 квітня 2013 р. / Відп. за вип. В.В. Опанасюк. — Суми : СумДУ, 2013. — Ч.1. — С. 4-5.